

Womhaj Bóh!

Czykło 12.
19. mierzca.

Łétnik 3.
1893.

Szerbiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ƚo kóždy ƚobotu w Szmolerszej knihičiszczerńi w Budyschinje a ƚu tam dostacź sa schtwórtlétnu pšchedplatu 40 np.

Njedzela Judica.

Jan. 7, 30: „Duż pytaču woni, ƚak bychu jeho pšchijeli, ale nihtón tehdy ruku na njeho njepołoži. Pšchetoz jeho schtunda hišcze njebë pšchisła.“

Jesuf je Židam i wjestscha łamjeń pohórschenja był. S čím je to ƚaƚužił? Wšchał łhodži wokolo hjes hrëcha a nječini niomu ani najmjeńšchu łchiwodu, wjele sterje i wutrobu połnej lubosce, i ƚajkež pod ƚłonzom žana druha njebiešche, i horzym žadanjom, wšchëch wošbožicź. Wón předuje ƚłowo wërnošce, rëczi lubošne ƚłowa, pšcheprošy ł ƚebi wšchëch spróžnych a wobčeženyh, je sa wšchëch pšchezo hotowy troshtar. Wón ƚahoji łhornych, łotrychž njemóže nihtón drugi ƚahojicź; wón našyczi hlódných; wón dawa srudnym nanam a maczerjam jich lube pšches ƚmjercź jim rubjene džëczi ƚašo. A tola — ƚajku mšdu žněje? Najwjazy dobrotom, łotrež na semi mile wutroby wopofasuja, je ƚo hižo pšchezo i njeđžatom ƚaplacziło. Ale tajki njeđžak, ƚaž je Jesuf šhonił, njeshoni nihtó, pšchetoz nihtó njeje ƚak wjele dobrotom činił, ƚaž wón a nihtó njeje to i tajkej čistej lubosczu činił, ƚaž wón. To ƚame šhoni tež hišcze džens tón Šnjes. Wšchał wón tež hišcze dženska ƚwoje dobroty poščiczuje, wón prošy sa njepokutnyh, so by ƚo jim hnadny čaš pšchidłëšchil — wón jich woła se ƚwojim ƚłowom a se ƚwojim ƚwjatym Duchom, łłapa ƚo ł njewurjeknjenju wjele ras wo durje jich wutrobom — podarmo. Wón žněje wot tawšyntow ƚašmjercze a wot-pofasanje, hanjenje a hórte hidjenje, pšchescžëhanje a ƚa-prëwanje.

ƚak ƚaplacziš ty, moja wutroba, twojemu šbóžnikej jeho wultu luboscz? Šnano jeho hišcze i žyła nje-lubujesh? Šnano činiš ƚaž židži, ƚiž pytaju jeho pšchijecź, so bychu jeho morili? Wboha dušcha, ƚiž ty Jesufa pšchescžëhaš. Tvoje ƚašmjercze, tvoje njepšcheczelstwo pšchecziwo wërje, ƚłowu Božemu a wërnyh łšchescžijanam, to ƚu tajke njepšcheczelste ruki, ƚiž ƚu wupšchestrjene, so bychu Jesufa pšchijale.

Daj ƚo warnowacź! „Nihtó njepołoži ruku na njeho, pšchetoz jeho schtunda njebëšche hišcze pšchisła.“ Njepšcheczeljo mējachu jo drje slë i nim, ale njemóžachu dale jemu šchłodžicź, hačž Jesuf jim pšchida. Njepšcheczelstwo pšchecziwo Jesufej je najwjestscha hluposcz. ƚak mało hačž njemóžesh móžny dub se ƚamej ruku wuforjenicź a nawalne morjome žołny ƚadžeržecź, ƚak mało móžesh temu Šnjesej włóš łchiwicź. O ƚak hlupi ƚu ƚłabuschzy, ƚiž chzedža pšchecziwo njemu wojowacź. Žako bë jeho schtunda pšchisła, dašche wón ƚo pšchijecź, šwjacacź, bicź a moricź, niz dofelž dyrbjeshche, ale dofelž chzysche. —

Šdnyž Jesuf da tež hišcze dženska na ƚebje abo na ƚwojich wërjaznych ƚwarjecź a jim łchiwodu činicź, dha njeje to ƚłaboscz, ale mudroscz a ščerpnošcz. A wšcho njepšcheczelne nabbëhowanie dyrbi tola, byrnjež to njewjedža a njechadža, ł jeho pšchekrašnjenju a ł ƚłužbje jeho łralestwa ƚobu pomhačź. To naš troschtuje, hdyž widžimy, ƚak šti nëtł Jesufowi njepšcheczeljo ƚu a ƚak jara nochzedža nam Bože mjeno ƚwjeczič a jeho łralestwo ł nam pšchincź dacź. Jesuf je móžnišchi; wón wšcho derje wodži. Duž njebojimy ƚo, ale wołamy:

Tu je Immanuel pschi swojim wójstu,
Zyrkej tu swoju swarnuje sam;
Szerjedza je ryczet. Brón mamy my bójstu;
Do kónza śweta wón sa schit je nam.
Wczera a dzienka a wecznie tón samy
Jesuf je Ahrystuß, t tom' nadziju mamy. Samjen.
[679, 8.]

Snutskowne misjonstwo.

(Potraczowanie.)

2. Snutskowne misjonstwo w zyrkwinskiach należnościach.

Esó samo rosumi, so wotmyßł snutskowneho misjonstwa wschudżom na to dze, kichesczianstwo sđerzecz a podpjeracz, so po tajkim wschudżom w myßli kichescziansteje zyrkwie sa nju skutkuje. Hdyż po tajkim wo skutkowanju snutskowneho misjonstwa w zyrkwinskiach żywieniu rēcizim, mamy to we woczomaj, schtoż i duchownym sastojnstwom, i pschypowjedanjom słowa Bożeho, swiżuje. Prawe zyrkwinske żywienie je w tej woßadze, w kotrejż so předowanje a sakramentaj prawje sasteraja, hdzeż so w prawym duchu wscho bjesbózne waschnje khosta a pastyrjo swoje stadła po Ahrystußowej pschikafni pafēja. K temu pať, so je kichescziansta woßada wo prawdze duchownje strowa, tež kłuscha, so maja woßadżine stawy czucze sa zyrkwinsku nusu, kotruz w druhich woßadach widža a so so tež pohnuć dadža, na zyrkwinskim polu snutskowneho misjonstwa t wotwobroczenju tajteje zyrkwinskeje nusy kóbu dżelacz pomhacz. Ale je dha jich wjele tajkich kichesczianstich woßadow, w kotrychż žaneje zyrkwinskeje nusy njeje? My so nadzijamy, so tajte su — ale wone su wěcze žadne. Bohužel pať je tež tajkich woßadow (hdyż tež nadzjomnje niź bjes nami Szerbami), w kotrychż so Bože słowo prawe a czyste nje pschypowjeda, w kotrychż woßebje słowo ewangelija wo Ssynu Bożim, kiž je sa naß do śweta pschichol a sa naß jako to njewinowate jehnjo Bože do smjercze schot, czyste předowacz njeßkychisch. Sašo druge woßady su, hdzeż drje so kłuzobnizy Anjesowi sadzerža, kaž žebi to tón Anjes wot śwernych hospodarjom žada, ale hdzeż jich wulki džel na jich napominanja njepoßlucha abo temu pschypowjedanemu słowu njewerja abo hdzeż žebi ludžo myßla, so su, hdyż su swontownje zyrkwinszy živi, dosć czinili. Tola hiščcze druge wobstejnoscze nadenđžemy, so je duchowny psches sastojnste dżela tať wobczęzeny, so so wo kóždeho we woßadze staracz njemóže. K temu hiščcze pschindže, so su domjaze Bože kłuzby jara pschestaťe, so so wjazny nje dżela njeßwjećzi po Bożej kafni, so so hódne a cziste waschnje wjazny wyßoko njewazi, so człowjekojo we wschelakich śwětnych rospróscheniach, so jim posticżaznych, swoje spokojenje pytaja. — To wschitko nam pokaze, so je zyrkwinska nusa wulka. My Szerbja wschat móžemy so teho wjeßelicž, so je pola naß hiščcze lěpje, so nasch luby kberßki lud i wulkeho dżela na to dżerzi, so by wostał pobożny a bohabojasny lud. Ale tajte su tola druhdže srudne wobstejnoscze. Hdyż napschitkad na jeneho duchowneho hacž na 8000 duschow pschindže abo hdyż maja woßadni na kraju někotre mile daloko kemschi — tať móže so potom strowe zyrkwinske żywienie roswinacz! Najwjetsha nusa pať je we wulkich městach. Čzi měščczanszy ludžo so i wjetsha kyczi czuja w swojej wumyßlenej mudrosćzi, kotraž do Boha wěricž njecha, woptawaju khelich śwětnych žadoščzow hacž do dna, t czemuž so jim składnoscze dosć posticżuje, a w schuli a zyrkwi so jim tež porědko podawa czysta wuczba ewangelija. Čzi sbytłni wěrjazny w wulkich měščczanstich woßadach su kaž na njeměrnym morju khablazny czołmik. Liwłoscž a hymnosć tež lěpschich w woßadze sapschimnje a pomhacz je czeżko, pschetož woßady su w wulkich městach, dokelž je wobydlerjom lěto a wjazny, tať rosščerjene, so duchowne mozy ani i daloka njedokahaja tutej wulkej nusy i wu- spěchom napscheczimo stupicz. Tať drje přecz njemóžemy, so je nusa w zyrkwinskiach żywieniu a to tajka, so jej jako kichesczjenjo i měrom pschihladowacz njemóžemy a njeßměny; duž mamy žebi nětko pschichodnje na to praschenje wotmolwenje dacž: „Schto je pscheczimo tajtej nusy czinicz?“

(Potraczowanie.)

Wustrowjena.

Wo němstím.

Anjeni rendantowa L. ženje spokojom njebe. Nusy wschat njemějesche, jeiny muž běsche jara dobroczimny a t temu mějesche

dwě rjanej dżesczi, schěsczłetneho kynka a schtyrilětnu dżowcziczku — ale tola pschezo morkotasche a skorżesche. W tym samym twarjenju byblesche mlody sastojnik R. se swojej žonu. Ta so pschezo rjenscha woblesasche hacž wona a dróžsche meble mějachu tež wó istwoje stejo. To knjeni L. tať mjerfasche, so swoje mjerfanje pscheminycz njemóžesche. Wona stajnje swojemu muzej w wuschomaj ležesche, so by jej nowe meble nakupil a jej rjenschu draßtu naschicz dať a wona so na njeho huntorjesche, hdyż by wón sašo prajil: „To ja njemóžu“.

„Hdyż pať tamni to móža!“ žona rozhorjena napscheczimjesche. Wón pať jej wotmolwi: „Pať dołha naprasťaja, pať maja wjetche samoženje. Ach, so by tola bórly wustrowjena była wot teje khorosćze, so bjes pschestacza na tych hladašč, kotřiž maja so lěpje hacž my!“ Ale wscho mužowe sdychowanje bě podarmo.

Jedyn dzien rano tež knjeni L. do města dżesche. Wona mějesche daloko hacž do drugeho róžka města hicž. Hdyż chzyßche po skhodze dele, tamna sastojnikowa žona sa njej dele pschindže. To pať móhl so człowjek wopravdze ros mjerfacž — ta žona mějesche sašo nowu kłnju. Anjeni L. to hnydom pósna, jako tamna nimo njeje khwatasche. Nětko hiščcze droschkarjej kwasche, do droschki salěse a wotjědže. To běsche tola psche wschu měru — hdy by druha droschka w blisťosczi była, knjeni L. by so do njeje kynka. Njebe pať tu žana a prjedy hacž wona t žanej drugej dónidže, běsche so jeiny lósch t jědženju sašo shubiť, ale snutskowny hněw a sawisć běschtej wostałoj. Wona pschi žebi ros pominasche, so to wjazny dleje snjesć njemóže a so by po prawom najlěpje było, do drugeho wobhdenja czahnyć.

Anjeni L. pschindže na wotležanu haßu, hdzež jeno mało ludzi tam a žem khodžesche. Tu so na něhdže dżesćčłetnu holczku dohlada, kotraž na kamjenju psched khežu kędžesche. Holczka běsche blěda, hubjena a srudna, kaž by žyly śwet pošny srudoby na swojimaj ramjenjomaj njescž mēta. Wbohe dżeczjo běsche boßy, korbil i morchwju pódla njeho stejesche a w ruzny dżerżesche mału móschniczku.

Anjeni L. wschat běsche i wutrobu dobroczimwa, duž stejo wosta, hdyż tu holczku wohlada: „Čžeho dla tu tať žama kędžisch?“ so jeje woprascha.

„Čžeho dla?“ holczka wotmolwi a wulka srudoba ležesche w jeiny słowje, „dokelž niťoho nimam, hacž moju njewidżazu wowku“.

„Dyrbißch knadz wězy sa jeneho sahrodnika po mēscze pschedawacz?“

Holczka i słowu tschapesche: „To ja njemóžu. Sa wot mojeje wowki na dołho wotencž njemóžu. Sa žebi něschto róžow a druhich płodow se sahrody nakupju a te pienjeßki, kotrej pschi rospschedawanju wuwituju, su naju jeniczka warba. Gusto wschat mje sašo i domow prjecž pósćzelu, dokelž su tam hižo drusy sahrodnizy pobyli. A dzienka“, holczka płakacz sapoczja, „mam tať mało sboža a tola wjazny pienjes hacž hewať trjebam. Wowka khora leži, a hdyż wschitko njerospschedam, njemóžu jej lěkarstwa sczinicz dacž.“

„Schto płaczi twoja morchej?“

„Hriwnu, tußschu ju wostajicz njemóžu.“

„Tu maßch hriwnu, ale daj mi jenož pošojzu morchwje, ja wschitko njescž njemóžu. Esnano móžesch tu druhu pošdžischto někomu druhemu pschedacz.“

Pať so holczzynej wóczzy wjeßelej śwěczeschtej. Wona kofchesche knjeninu ruťu prajizny: „Bóh chzył wam to žohnowacz.“ W tym wotomitu běsche knjeni L. wopravdze kwoj hněw na tu sastojnikowu sabyla; wona so teje holczki praschesche: „Hdže ty bydlisch?“

„Žyle w blisťosczi“, holczka wotmolwi, „ach pójće žobu, moju wowku wopytacž. Ta so tať jara wjeßeli, hdyż móže i někim porēcžecz.“

„Bó, ja i tobu pošodu.“

Khwatajo ta mała do přědka stupasche, knano 100 krocžel daloko, potom dżesche psches khežu, psches dwór, nuts do sadneho twarjenja.

„Ale do pinzy“, wona swojej dobroczelzy schepny. Anjeni L. czeżny sdychowasche. Kaßki běsche to powětr! Holczka durje woczini, na kotrej so knjeni L. czuny dla ani dohladať njebe. Esłabe so śwětko psches małe wotnjeschto do maleho ruma dohwasche, scženy běchu wotre. Blido, kaschczil a dwě kózi i mało pošleschczemi tu stejachu. W jenym kóžu stara žona ležesche.

To džeczo k lozu pschistupi a praji: „Wowka, tu je luboscziwa, pscheczelnja knjeni, kotraž chze tebe wopytacž a kotraž je mi něšto wotkupika.“

„Bóh chyzł ju žohnowacž“, stara džesche.

„Sa khetšje po twoje krepki doběhnu, dolho njewostanu“, s tymi słowami mała holczka prjecž khwatasche.

W pschichodnych wotomikach słyschesche knjeni L. s rta stareje žony powjedacž wo tajkim hubjenstwie, so wona na wschěch stawach tšchepotasche a so so jej słysł s woczow kulachu. Najbóle pať ju hnujesche, so njewidžaza stara, kotraž běsche kthora, po prawom njesforžesche, ale praji: „Sa mam so hischcže Bohu jara džakowacž. Sa tola wopušczena njesbym. Sa mam tola to džeczo.“

„Sa dyrbyju woteńcž“, džesche knjeni L. postantwoschi, „ja cžakacž njemóžu, hacž so to džeczo wróczi, ja sašo pschindu“.

„Hizo tu dobru myšł chyzł wam Bóh saplacžicž“, kthora wotmolwi.

Knjeni L. sradžu 3 hriwny na blido položil. Wona běsche šebi sa nje nowe piero na klobuk kupicž chyzła. Ale nětk radny na to saby. Hdyž domoj pschindže, běsche so jejny muž tež runje domoj wrócził. „Surjo!“ wona jemu powjedasche, „ja bym wustrowjena na pschezo. Jenje cže wjazy njeczwiluju wo pjenjesy, hdy by tež knjeni R. w šamym šomocže a židže kthodžila. Kajke bym tola dženska hubjenstwo wohladała! Sa nětko wem, so mam so Bohu na tolenach džakowacž, so so nam a našim džeczom derje dže.“

Duž šwojemu muzej wschitko wupowjeda. Wón pať šwoju žonu wokoło schije wšawšchi praji: „Bohu budž džak sa tu hodžinu! A to džeczo, kotraž je namaj k njej dopomhako, njebudže sabyte.“

Kowarški.

W kowarńi, hdyž bē kowarški, wo kotrymž chzu powjedacž, njebē žaneho mēra ani wschědny džēn ani njedželu, tam njesblyšchi ničto žanych hinaschich byrglow, hacž kowarjowy mēch. Našeho kowarškeho šrudži to, pschetož jeho wutroba žadasche po Božim šlowje a by rad sa šwoje žiwjenje sašo w žyrkwi duchowny kherlusch šobu špěwał. Wón pať njemóžesche, pschetož mištr chyzsche je šwojeho želeša wschitke sati pošne škota kowacž a šebi myšlesche, cžeho dla njedyrbi moje rjemješništwo jeno njedželu žaneho škoteho dna mēcž?

Kowarški bē šrudobu kšwilku se šobu njesł, bjes njedžele šlodžesche jemu žiwjenje kaž wodowa šopa, w kotrejž žaneje šele njeje. Duž šmuži so a dže k mištrej do doma a praji: Lubny mištrje, njemóžu dlēje bjes Božeho šłowa wostacž a hdyž so njedželu w twojej dželarni špróžneho dželam, šym žyly tydžen jeno počšlowjek. Daj mi njedželu šwobodu! Mištr džesche: Ně, to njendže, pschetož ty maš wobhladowacž w dželarni a hdyž cže pušcžu, dha chze kóždy pušcženy bycž a to by dusčne bylo! — Ale bjes Božeho šłowa šawutlu ja, džesche kowarški. Ty wēsch, mištrje, lēni njesbym a twojeje šchlody tež njecham, ale šchtož njendže to njendže a kajki šym kšesčizjan, hdyž nimam žaneje njedžele.

Mištr džesche: To šu hlupe wēžy! (wón to lēpje njeroshmjesche). Ale, praji wón, moje dla kthodž kemschi tať wjele hacž chzesch. Šene pať šebi wucziniju, hdyž je nusne w kowarńi a so na džēto cžaka, dha dyrbišch tež njedželu na mēšcže bycž.

Derje, praji kowarški, chzu to cžinicž, a so podžakowawšchi džesche wotšal. Pschichodnu njedželu woblecže so šwoju módru šutnju, wša šebi kherluschome knihi do ruki a džesche do žyrkwe. Tajki rjany džēn kaž tónle njeje hizo dolho mēč; jeho je předowanje a špěwanje žyle šbudžilo a wón bē wješely kaž ptacžk. Nětk minje so tydžen, a hdyž šobota pschindže, praji mištr: Šutšje dyrbišch w kowarńi bycž, pschetož džēto je nusne. Derje, praji kowarški. Pschichodnu njedželu praji mištr sašo: Šutšje dyrbišch w kowarńi bycž, pschetož džēto je nusne. Derje, praji kowarški. Šako pať mištr šecžu njedželu šecži ras praji: Šutšje dyrbišch w kowarńi bycž, pschetož džēto je nusne, šebi kowarški njeswaži žaneho šłowa prajicž, wosta domach a dželasche. Nětk pschindže džēn šaplacženja a kóždy dosta šwoju tydženšku mšdu. Mištr płaczi jemu na blido 5 tolet a tať a tať wjele šlēbornikow, kaž jemu šluschesche. Kowarški praji: To je pschewjele! a šunje prjecž wjazy hacž 4 ml. Cžeho dla? praji mištr, je sa šydom dnjom. Ale kowarški praji: Ně, sa njedželu njewošmu žanych pjenes wjazy, pschetož njedžela njeje sa pjenjesšapšluženje a dželam-li, dha cžiniju to s luboscžu k šwojemu mištrej a pjenes njecham.

Šchto cžini mištr? Wón hladasche na našeho kowarškeho s wulkimaj woczomaj. Šot teho dnja bu jeho kowarńja kóždu njedželu šamknjena a žadny hamor njebē wjazy šlyšecž a žadny mēch. Tu historiju je mi jedyn powjedať, kiž je ju s kowarjoweho šamšneho rta šlyšchal. A s teje historije je to wulknycž: kaž šchto cžeri, tať so jemu tež dže a šchtož do žyrkwe chze, tón hizo pučž namaka. A hdy bychu wschitzy kaž našch kowarški byli a Bože šłowo tať lubowali kaž tón, potom njedyrbjať někotryžkuliz mištr w našim kraju na to šponnicž, lubemu Bohu jeho šecžu šasnju s katechizmuša franycž a s rjemješništrom by tež lēpje štało. Ale to praju k wotšamknjenju: Šdyž chze šchto njedželu k temu wužiwacž, ju wotšwecžicž a ju pschecžinicž w lóschtach a hrěschnej hańbje — kaž so husto štanje — tón by lēpje cžiniť, so wostanje pschi šwojej nakowje abo pschi šwojej tružnižy a sa teho njeje tale historija wo kowarškim pišana. Oldenberg.

Na poštny cžak.

„Wrócž so!“

Šłóš: O ty luboscž, psche wschu atb.

Wrócž wschak, wrócž so hrěschna duscha!
Khwataj sašo k Jesuše!
A njemu wrócžicž so cži šluscha,
Twoje dla wón pschela krej,
Twoje dla wón cžerpi boloscž,
Na šchizju tam wišawšchi,
Šhoji twojej' dusche kthorosčž,
A žiwjenju cže pišawšchi.

S luboscžu so jemu podaj,
Wschak wón tebe lubuje.
Modl so, pod šchizj jeho padaj!
Sa tebe wón prošesche,
Krwawny pót so wón tam počzi,
W šahrodže Gethsemane,
Šorže šlyšly pošnej woczji
Sa tebe tam ronjeschtej.

Šlaj, twój Jesuš žyle krawawny
Twoje dla do šmjercže dže;
Wón, kiž je a běsche šprawnny,
Sa twój hrěch wscho cžerpjesche;
Wēcžnu šmjercž šy šawinowať,
A šatamanštwu by ty šchoť;
Jesuš je cže pschod tym ššhowať,
Šaplacžik twój hrěschny doť.

S luboscžu wón pschestrěwasche
Kruzy, nošy na šchizju;
S hošdžemi šej pschibicž dasche,
Da so rostkócž na šoku;
Krej tam s jeho ranow bēži,
Woblicžo jom' wobšednu,
Šeho luboscž w tebi leži,
Wšcho cži pschindže k lēpschemu.

Šeho rany tebe štrawja,
Šeho krej je lēkarštwu,
Twojej' dusche rany šhoja,
Wošmu prjecž wscho hubjenstwo.
Šeho štyšnosčž twoju bjerje,
Šeho pót twój balsam je,
Šchtož cže na wutrobje žerje,
Šeho šlyša wotmyje.

Duž dha wrócž so, hrěschna duscha,
Sašo k twojom' šbožnikej!
Wrócžicž hrěschnikej so šluscha,
Wón je wukupil cže šej,
Pšches šwój šchiz, šmjercž, krawawne rany
Chze cži njebjo s hnady dacž.
Šdžez tu wēcžnu šbožnosčž mamy.
Na kwaš njebjesči cže wsacž.

Rošhlad w našchim czaŝu.

Komisiija kŝezorstwomeho ŝejma, kotraž mėjesche wo ŝakonju dla pomyschenja wójska wuradzicŝ, je wschė nowe ŝadania wot-pokasata. Najšterje budze ŝo to ŝame teŝ w ŝejmie stacz. Ŝenoŝ dŝel konservativneje a nationalliberalneje strony je ŝa ŝakon. Ŝacz tola knjeŝerstwo něschto wot ŝwojich ŝadanjom pušchczi, ŝo jara prašcha. Šrudne pať by bylo, hdyŝ njeby w tajkej waŝnej wėzy k žanemu šjednocženju pschischo. Šo my wójsko pomjetšchicŝ dyrbimy, je drje wėrno, napšchecziwo ŝakoštnemu roščenju ruskeho a franžowškeho wójska.

Kaŝ ŝo ŝtyšchi, ŝo kŝezor a kŝezorka w haprleji do Štalšteje podataj na ŝlėborny kwaŝ italskeho krala a jeho mandŝelšteje.

W Barlinje je ŝo wulka žyrkwina nusa něť kufť pomješchita. 26 nowych žyrkwjom je ŝo twaricŝ ŝapoczalo; wot nich je ŝo 7 hiŝo poŝwecziło. Ale hišcŝe 30 žyrkwjom trjeba a potom kóŝde lėto 3, pschetoŝ tole hoboršte mėsto rošcŝe lėtnje na 50,000 wobydł. Pschezo je hłupych došcŝ, kiŝ maja ŝa to, ŝo ŝo w wulkich mėstach kŝlėb nimale na haŝach namata. Duŝ wopušchcŝa ŝwoju drje mału, ale ŝ wjetšcha doŝahazu a wėstju ŝaŝlužbu na wŝach a cŝahnu do mėstow, hdyŝ husto šrudnje a pošdŝe ŝwóji njerosom pošnaja a maja jón ŝ hubjenym žiwjenjom ŝaplaczičŝ. Še jich jeno mało, kotrymŝ ŝo lohťo poradŝi, w wulkich mėstach ŝamoženje nabyčŝ, wjetšchi dŝel tych, kiŝ tam cŝehnje, cŝini najšrudnišche na-šhonjenja a ŝada po wopušchcŝenym wjeŝnym šbožu.

Šednanja dla pschepoŝोजना pokutneho dnja ŝu k kónzeji pschischo. Wschė knjeŝerstwa a šynody polnoŝneje Němšteje, ŝ wumŝacžom Mėklenburgškeje a Reuŝškeje, ŝu wo šhromadnym ŝwecženju na jenym a tym ŝamym dnju psches jene pschischo. Duŝ njebudŝe najšterje hiŝo lėťka pokutny dŝeń w Pruskeji niŝ wjaŝy ŝrjedu po Šubilate ŝwecženy, ale ŝrjedu psched poŝlednej njeđelu po ŝwjatej Trojicy.

W Pruskeji je ŝo něť nowa žyrkwina agenda wot ŝa to postajenych duchownych a wot najwyschšcheje žyrkwineje rady roš-šudŝika a ŝo w pschichodnym lėcŝe generalnej šynodŝe pschepoda.

Móŝ lubošcŝe Boŝeje.

W šchottlandškich horach rubi wulki worjoł (hoblet) dŝecŝatko; kotreŝ ŝebi ŝame lutke na polu hrajkasche a wŝa jo ŝe ŝwojimi ŝakoštnymi pašorami ŝobu do powėtra a donjeŝe jo do ŝwojeho hnešda, kotreŝ bėšche horkach na wjetšche wulkeje ŝkaŝy. Bórŝy to dŝecŝo pytaču a powješcŝ ŝo psches žyłu wjeŝ rošchėri. Młodŝi a ŝtari won kŝwataču, a horje na to hnešdo hładachu, kotreŝ bė na ŝraščnym blaťu, njejedŝo, kať mólhi to dŝecŝo wumóŝ. —

Škóncŝnje matroša wuštupi a ŝo roššudŝi, ŝebi horje ŝwazicŝ. Wón dŝe bėšche na kóŝŝi husto po hładkim drjemje horje kašŝ. Wón pať daloko nješchidŝe, bórŝy pošna, ŝo je to nje móŝna wėŝ a wróčŝi ŝo wjeŝeky, ŝo njebė do nješboŝa pschischoť.

Drugi šmuzity hajniť wuštupi, kotryŝ bėšche w horach ŝwojeho wótŝneho kraja po ŝkaľach woťolo kašycŝ namuknyť. Wón tu wėŝ špyta, hiŝo ŝo ŝešda, jaťo by ŝo jemu radŝicŝ cŝyŝlo; wón bėšche hiŝo psches jara ŝraščne mėstna pschelėšť a bėšche jara wyŝoko — ale hłajcŝe! Na dobo ŝo wobŝuny a rošraŝeny w hłubinje leŝešche.

Duŝ ŝo na dobo žónšta bješ dycha psches kŝchepotazy lud cŝišcŝešche. Woni cŝyŝchu ju šdŝerŝecŝ, ale wona na žane ŝłowa nje-poŝluchasche, wona widŝešche jenoŝ to dŝecŝo, kotreŝ bėšche w ŝmjerťnym ŝrašče. Wona lėšešche po ŝraščnych ŝkaľach horje, pschezo wyšche, wona nješhablasche, bėšche hiŝo blišto hnešda; tam bėšche wulki ŝrach, ale wona ŝ móŝnej ruku dŝecŝo ŝ worjołowych pašorow wutorŝe a jaťo dobyčŝerka ŝ tym dŝešcŝom ŝo wróčŝi.

Ša prajicŝ njetrjebam, wy šcŝe to hiŝo ŝami cŝuli: Žona bėšche dŝešcŝowa macŝ. Šchtoŝ muŝška móŝ nje-dokonja, dokonja macŝerka lubošcŝ, kotraž je najwjetšcha móŝ na ŝemi.

Ale Boŝa lubošcŝ je hišcŝe wjetšcha a móŝnišcha. Wona je ŝo w Boŝim Ššynu ŝ njebješteje kraščnošcŝe na ŝemju dele pušchcŝita, do ŝemšteje nišcŝe, do cŝłowškeho hubjenštwu, haj do ŝmjerčŝe na kŝiŝu ŝa naŝ, kiŝ bėšchy nje-pschecŝeljo Boŝi, hrešchnyŝy.

W tym je ŝo ŝlubjenje Boŝe wo jeho lubošcŝi dopjelniťo: „Móŝe teŝ žona ŝwojeho dŝešcŝa ŝabyčŝ, ŝo by ŝo nješmilika na

šynu ŝwojeho žiwota? A hačŝ by teho ŝameho ŝabyťa, dŝa ja tebe wŝchať nočŝu ŝabyčŝ. Šłaj, do rukow šym ja tebe ŝapŝať.“

Twoje ŝłowo je mojim noham ŝwėza.

Šwėť je wjele kŝchescŝijanškich martrarijom wohładať, kotŝiŝ w hodŝinje, hdyŝ dyrbjaču ŝo wot ŝemje dŝelicŝ, wuprajicu, ŝo je jim w žiwjenju to ŝłódke ŝłowo Boŝe najdroŝšche a najlubšche bylo. — W našchim czaŝu maja drje nimale wŝchitŝy kŝchescŝijenjo to ŝłowo Boŝe, ŝwoju bibliju, ale wona je jim ŝamŝnjena kniha, kotraž w ŝhamorcŝku abo něhdŝe w kucŝe leŝi, dofelŝ je jich wutroba teŝ ŝamŝnjena. Woni ŝu wot ŝwėťnych myŝlow napjelnieni, ŝo nje-pytaja a njenamaťaja drobi dar, kotryŝ je Bóh do ŝwojeho ŝłowa poľoŝiť. Šchtoŝ pať ŝwoju wutrobu ŝłowu Boŝemu wotewri, woptawa a widŝi, ŝchto na tym poľadŝe ma, wón našhoni, ŝchtoŝ je David našhoniť: „Šdyŝ ŝo twoje ŝłowo wotewri, roššwėcŝi wone a cŝini mudrych tych nje-wucžennyh“ (Š. 119, 130). Boŝe ŝłowo ŝo wotewri, hdyŝ ŝo ŝaľoŝi duch a žiwjenje w naŝ a nam ŝo njebješte jadro, kotreŝ je w nim, wotewri, ŝo budŝe šnutškwomny cŝłowjeť poŝylnjeny a wofšewjeny. Do najšbóŝniškich wotomŝow w našchim žiwjenju ŝluschēja woŝebje te, kotreŝ nam prawe žiwe ŝacŝucŝa wo Boŝim ŝłowje dawaja. Bóh dať nam roššwėtlenej mocŝi. Biblija je wulki poľad; cŝim hłubje ŝo do njeje dobywamy, cŝim bóle pošnajemy to bohaštwu w Boŝim ŝłowje, kotreŝ ŝo wu-cŝerpacŝ nje-móŝe.

O biblija, ty Boŝe ŝłowo!

My namaťamy tudy ŝ nowoh',

Šo psches tebe pucŝ k njebju dŝe.

Šchtoŝ pyta ŝej we tebi radu,

Łón nje-pschidŝe jow nihdy k padu,

We njebju wėcŝnje šbóŝny je.

E. Š.

Wo dŝecŝazym pomhanju.

Kóŝdy wė, najšepje pať macŝerje, kať rady maťe dŝecŝi ŝwojim ŝtarišchim, woŝebje dŝowcŝicŝki ŝwojim macŝerjam něschto pomhaja, n. psch. w kuchinje. Macŝeri je jich pomhanje ŝ wjetšcha wjetšcha wobcŝeŝnošcŝ hačŝ wopravdŝity wuŝiť. Wona by ŝama prjedy hotowa byla, ale tola temu dŝešcŝu wobaracŝ njecha. Šu hnuje, ŝo je dŝecŝatko tať hotowe pomhacŝ, ŝo ŝebi tať nušne cŝini. Ło pschipošnaje a ma šcŝerpliwosčŝ, hdyŝ teŝ dŝešcŝowe dŝeľo naj-šhmanišche njeje, wona wuporjedŝa, ŝchtoŝ derje došcŝ cŝiniťo njeje a škóncŝnje je hišcŝe poŝhwali.

Štunje tať cŝini ŝwėrny Bóh je ŝwojimi cŝłowštimi dŝecŝimi. My ŝo šboŝowni cŝujemy, hdyŝ móŝemy jemu pschi rošpschecŝeranju jeho kralestwa pomhacŝ a my cŝinimy, kať byčmy to ŝami do-konjeli. Ale tola jemu husto ŝ našchim dŝeľom wjaŝy šchtoŝimy hačŝ pomhamy a wón by prjedy a lėpje, hdy by jenoŝ ŝ ruku kownyť, wŝchitťo ŝam dokonjať, ale wón ŝo w tym šcŝerpliwěj a dobrocŝiwěj macŝeri runa. Wón pomozŝy ŝwojich dŝecŝi nje-wotpoľaŝe, ně, ale wón kóŝde dŝecŝo, kiŝ je hotowe pomhacŝ, na prawe mėsto ŝtaji, da kóŝdemu dŝeľo po jeho mozach. Duŝ budŝemy jemu teŝ dŝaťowni, ŝo nam dowoli jemu pomhacŝ, ale hładajmy ŝo, ŝo njebyčmy hordŝi byli na naŝche ŝłabe šťutki. Pomŝšlmy ŝebi pschezo na dŝeľo dŝešcŝa, kotremuŝ macŝ jenoŝ teho dla pomhacŝ da, dofelŝ to dŝešcŝu wjeŝele cŝini, ale niŝ, ŝo by ŝebi ŝ tym prózu ŝalutowaťa.

„Pomhaj Bóh“ je wot něťka niŝ jenoŝ pola knjesow duchownych, ale teŝ we wŝchėch psche-dawařnjach „Šerb. Nowin“ na wŝach a w Budyščinje doštacŝ. Na šchtwórcŝ lėta placŝi wón 40 up., jenoťliwe cŝiŝta ŝo po 4 up. pschedawaju.